

NOTA ACTIVABELEID

Januari 2017

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1 INLEIDING	4
1.1 <i>Wettelijk kader</i>	4
1.2 <i>Invoering BBV</i>	5
1.3 <i>Waardering activa in het kader van de vennootschapsbelasting</i>	5
2 ACTIVEREN	6
2.1 <i>Immateriële vaste activa</i>	6
2.2 <i>Materiële vaste activa (MVA)</i>	7
2.3 <i>Financiële vaste activa</i>	8
2.4 <i>Wel of niet activeren</i>	9
3 AFSCHRIJVEN	13
3.1 <i>Methode van afschrijven</i>	13
3.2 <i>Afschrijvingstermijnen</i>	13
3.3 <i>Restwaarden</i>	14
3.4 <i>Ingang afschrijvingen</i>	14
4 RENTE	16
4.1 <i>Omslagrente</i>	16
5 PROCEDURES AANVRAGEN EN UITVOEREN INVESTERINGEN	17
5.1 <i>Aanmelden nieuwe investeringen</i>	17
5.2 <i>Toetsing nieuwe investeringen</i>	18
5.3 <i>Besluitvorming</i>	19
5.4 <i>Autorisatie</i>	19
5.5 <i>Uitvoering investeringen</i>	20
5.6 <i>Bestaanscontrole</i>	20
6 INFORMATIEVERSTREKKING	21
7 OVERZICHT VOORGESTELDE GEDRAGSLIJNEN EN BESLISPUNTEN	22
BIJLAGE: SCHEMA DUURZAME WAARDEVERMINDERING	23

Samenvatting

De financiële beheersverordening (artikel 212 van de Gemeentewet) en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevatten voorschriften voor waardering en afschrijving van activa. De nota Activabeleid biedt een instrument dat zorg draagt voor het eenduidig behandelen van gemeentelijke investeringen op het gebied van waardering en afschrijving.

De nota activabeleid bevat uniforme regels voor:

- Waardering van activa;
- Methode van afschrijven;
- Berekening van kapitaallasten;

Op deze manier kan er gekomen worden tot een duidelijk activabeleid en een verbeterd inzicht in de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Een eenmaal gekozen benadering (bestendige gedragslijn) mag niet zonder meer gewijzigd worden.

De regels zijn onderverdeeld in gedragslijnen en beslispunten. De geformuleerde gedragslijnen vloeien voort uit de wetgeving en zijn bindend. De beslispunten vormen het eigen beleid van de gemeente Haarlem.

1 Inleiding

Voor het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen zijn vaak investeringen nodig. Investerings uitgaven voor bedrijfsmiddelen waarvan de bestuurlijke intentie is om deze duurzaam te gebruiken ten behoeve van de bedrijfsuitoefening. Voor het activeren van investeringen geldt in Haarlem een drempelbedrag van € 100.000. Investerings kunnen worden onderverdeeld in nieuwe of uitbreidingsinvesteringen, vervangingsinvesteringen of levensduur verlengende investeringen. Door te investeren ontstaan bezittingen, ofwel de zogenoemde vaste activa.

Periodiek dient de nota activabeleid geactualiseerd te worden. In 2011 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden. Directe aanleiding voor de huidige actualisatie komt voort uit de verandering met ingang van 2017 van het BBV. Gelijkijdig wordt ook een gewijzigde financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) ter vaststelling voorgelegd.

Het activabeleid heeft een grote invloed op de jaarlijkse exploitatie, de vermogenspositie en de solvabiliteit van de gemeente. Onjuiste afschrijvingstermijnen en -methoden kunnen grote –ook politieke- risico's met zich meebrengen.

De nota Activabeleid is een instrument dat zorgdraagt voor het eenduidig behandelen van gemeentelijke investeringen. Het belang van de nota is gelegen in het feit om zowel voor bestuur als de ambtelijke organisatie een transparant en adequaat activabeleid op basis van objectieve grondslagen vast te stellen. Een transparant en adequaat activabeleid vormt een van de pijlers voor het bepalen van de financiële positie en het financiële vermogen van de gemeente. Daarmee dient een transparant activabeleid niet alleen een boekhoudkundig, maar ook een bestuurlijk belang. De nota bakent de formele kaders af waarbinnen het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie dienen om te gaan met investeringen en afschrijvingen en vervult een ondersteunende rol bij de kadernota, de begroting en de jaarrekening.

Kort samengevat dient de nota bij te dragen aan:

- Een transparant beleid op basis van objectieve grondslagen;
- Het zo veel mogelijk voorkomen van onderuitputting;
- Het maken van afspraken over de te volgen procedure om investeringen aan te vragen en uit te voeren;
- Het verkrijgen van inzicht in het verloop van investeringen;
- Het beheersbaar houden van de (kapitaal)lasten;
- Het realiseren van begrotingsrechtmatigheid.

1.1 Wettelijk kader

De verslaggevingsvoorschriften zijn met ingang van 2017 aangepast. Deze zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De artikelen 31 tot en met 36 (algemeen), 51 en 52 (toelichtingsvereisten) en 59 tot en met 65 (waardering, activeren en afschrijven) van het BBV gaan nader in op de vaste activa.

Gemeentelijke (basis)regels met betrekking tot de activa zijn opgenomen in de Haarlemse financiële beheersverordening (artikel 212 Gemeentewet). Deze nota activabeleid vloeit voort uit artikel 8 lid 4 van de financiële beheersverordening van de gemeente Haarlem waarin is bepaald dat het College periodiek nadere regels vaststelt betreffende de waardering en afschrijving van activa en deze ter kennisgeving voorlegt aan de Raad.

Naast de detailregels die in de nota activabeleid zijn opgenomen zijn op advies van de commissie BBV een aantal (basis)regels inzake waardering en afschrijving opgenomen in de financiële beheersverordening. Het betreft de artikelen:

- Artikel 5 lid 2, 3, 4 en 5 Autorisatie van wijzigingen in investeringskredieten
 Investerings worden bij de begroting geautoriseerd. Het college informeert de raad vooraf als een investeringskrediet met minimaal 5% van het krediet, met een minimum van € 50.000, dreigt te worden overschreden in de eerstvolgende tussenrapportage of via een afzonderlijk voorstel aan de raad. Dit geldt eveneens indien bij een grote investering een voorziene overschrijding van 5% leidt tot een overschrijding van € 250.000 of meer. Bij overschrijdingen van vastgestelde investeringskredieten meer dan € 50.000 wordt de raad via een separaat raadsvoorstel of bestuursrapportage geïnformeerd.
- Artikel 5 Investeringsplan
 - o Het college informeert de raad bij de kadernota gedurende het jaar door middel van een investeringsplan over de financiële meerjarenprognose van alle gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting. Definitieve vaststelling van de voorgenomen investeringen vindt plaats bij de begrotingsbehandeling.
 - o Nadere regels en procedureafspraken met betrekking tot het opstellen van het investeringsplan zijn opgenomen in hoofdstuk 5.
- Artikel 8 Waardering en afschrijving van activa
 - o Een gedetailleerde uitwerking van artikel 8 van de verordening is opgenomen in de hoofdstukken 2 en 3.

1.2 Invoering BBV

Met ingang van 2017 is er een gewijzigd BBV van kracht. Belangrijkste wijziging aangaande de activa betreft het verplicht activeren van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Bij de vaststelling van de Begroting 2017 zijn de volgende besluiten genomen die het activabeleid raken:

- Niet meer activeren investeringen < € 100.000;
- Investerings in de openbare ruimte worden geactiveerd volgens de componentenmethode;
- De vrijvallende exploitatielasten vanwege het verplicht activeren van investeringen maatschappelijk nut worden in de reserve kapitaallasten maatschappelijk nut gestort.

Bovengenoemde besluitpunten zijn verwerkt in het activabeleid.

1.3 Waardering activa in het kader van de vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet op de Vennootschapsbelasting (Vpb) ook van toepassing op gemeenten. De waardering van activa die tot het ondernemersvermogen behoren is gebaseerd op fiscale wetgeving en jurisprudentie en maakt geen onderdeel uit van het gemeentelijk activabeleid.

2 Activeren

Om de vastgestelde beleidsdoelen te realiseren is het noodzakelijk om bedrijfsmiddelen aan te schaffen of te produceren (investeren). Veel van deze bedrijfsmiddelen worden meerjarig gebruikt.

Om ook de kosten van de bedrijfsmiddelen uit te smeren over de gebruiksduur van het bedrijfsmiddel worden de investeringen veelal opgenomen op de balans (geactiveerd). Vervolgens drukt gedurende de levensduur van het bedrijfsmiddel jaarlijks een deel van de totale investeringskosten op de exploitatiebegroting. Gaat een bedrijfsmiddel 40 jaar mee, dan zal gedurende 40 jaar ieder jaar 1/40 deel van de investering op de exploitatiebegroting terecht komen (de afschrijvingskosten, zie hoofdstuk 3).

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

De basisregel is dat activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kan ook een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend worden opgenomen.

Gedraglijn 1:	Vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
---------------	---

2.1 Immateriële vaste activa

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Het BBV staat slechts in zeer beperkte mate activering van immateriële investeringen toe. Bovendien is de activering van immateriële investeringen nooit verplicht.

Onder de immateriële vaste activa vallen de kosten van het sluiten van geldleningen (zoals provisies en kosten van notariële akten) en disagio (het negatieve verschil tussen de aankoopkoers van een aandeel of obligatie en de nominale waarde) alsmede de kosten van onderzoek en ontwikkeling en de verstrekte bijdragen aan activa in eigendom van derden. Deze drie posten worden afzonderlijk op de balans opgenomen.

Het activeren van kosten van onderzoek en ontwikkeling als immaterieel actief is op grond van het BBV alleen toegestaan als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- De gemeente heeft de intentie het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs minus de in deze nota vastgestelde afschrijvingstermijnen voor de verschillende posten. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de tabel afschrijvingstermijnen, die als bijlage bij de financiële beheersverordening is opgenomen.

Gedraglijn 2:	Het activeren van tekorten is niet toegestaan.
---------------	--

Beslispunt 1:	De gemeente kiest ervoor om de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, het saldo van agio en disagio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief niet te activeren
---------------	--

De bijdragen aan activa in eigendom van derden (bijvoorbeeld verstrekte bijdragen aan onderwijsinstellingen voor de eerste inrichting of de verstrekte bijdragen aan cultuurpodia voor vervangingsinvesteringen), worden met ingang van het boekjaar 2016 in het BBV aangemerkt als immateriële vaste activa (vóór 2016 nog als financiële vaste activa). Indien men bijdragen aan derden wil activeren, dan moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- Deze investering draagt bij aan de publieke taak van de gemeente;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals overeengekomen;
- De bijdrage kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft of anderszins recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

2.2 Materiële vaste activa (MVA)

De materiële activa dienen onderverdeeld te worden:

- a. Investerings met een economisch nut;
- b. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (artikel 64 lid 3 BBV). Artikel 65 lid 1 van het BBV schrijft voor dat naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking worden genomen.

In welke situaties er door een gemeente op het vastgoed moet worden afgewaardeerd, is afhankelijk van drie factoren:

1. De huidige functie;
2. De bestuurlijke intentie;
3. De directe opbrengstwaarde.

In de bijlage 1 is het proces van duurzame waardevermindering schematisch weergegeven.

De MVA worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs minus de voor de verschillende activa geldende afschrijvingen -gebaseerd op de verwachte gebruiksduur- en de specifiek van derden ontvangen investeringsbijdragen en – subsidies.

Economisch nut

MVA hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met economisch nut moeten worden geactiveerd.

Een uitzondering is gemaakt voor kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde. Deze mogen op grond van artikel 59 lid 2 van het BBV niet worden geactiveerd.

Economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

Indien bij MVA met een economisch nut het genereren van middelen gebeurt of kan gebeuren middels het vragen van rechten of heffingen, dan spreekt het BBV van MVA met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Een voorbeeld is investeringen in de aanleg van riolering.

De waardering hiervan is gelijk aan de waardering van de MVA met economisch nut waarvoor geen heffing kan worden geheven.

Dat een gemeente ervoor kan kiezen ergens geen tarief of geen kostendekkend tarief voor te heffen is niet relevant voor de vraag of een actief een economisch nut heeft.

Maatschappelijk nut

MVA in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreft investeringen in bijvoorbeeld wegen, bruggen en groenvoorzieningen.

De investeringen in MVA in openbare ruimte met een maatschappelijk nut werden bij voorkeur niet geactiveerd, maar activering was wel toegestaan. Met ingang van 2017 mogen deze investeringen niet meer in één keer als last worden genomen en verplicht worden geactiveerd. Ook de verdere behandeling van de activering is gelijk aan MVA met een economisch nut.

2.3 Financiële vaste activa

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekkingen aan:
 - deelnemingen;
 - gemeenschappelijke regelingen;
 - overige verbonden partijen;
- b. leningen aan:
 - openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 - woningbouwcorporaties;
 - deelnemingen;
 - overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deelnemingen en effecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. Langlopende vorderingen worden, onder aftrek van eventuele voorzieningen voor oninbaarheid, tegen de nominale waarde gewaardeerd. De voorziening voor oninbaarheid wordt statisch bepaald al naar gelang de ouderdom en de volwaardigheid van de openstaande vordering.

Kapitaalverstrekkingen en leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

2.4 Wel of niet activeren

Grensbedrag te activeren investering

Om vele administratieve handelingen te voorkomen en de inzichtelijkheid van de vaste activa administratie te vergroten is een ondergrens voor te activeren investeringen vastgelegd. Investerings tot een bedrag van € 100.000 (op zichzelf staande activa) en/of een gebruiksduur korter dan 3 jaar worden niet geactiveerd op de balans, maar rechtstreeks op het programma geraamd (als exploitatielast verantwoord).

Kosten van onderhoud

Klein onderhoud

Kosten van klein onderhoud mogen niet worden geactiveerd, maar dienen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie te worden gebracht. Het gaat hierbij om periodieke kosten die noodzakelijk zijn om het object in goede staat te houden tegen een van tevoren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden.

Voorbeelden van regelmatig voorkomende onderhoudskosten betreffen onder meer het reinigen van rioolstelsels of het plegen van jaarlijks onderhoud aan elektrische installaties.

Groot onderhoud

Kosten van groot cyclisch onderhoud (indien niet levensduurverlengend of niet waardeverhogend) mogen niet worden geactiveerd en kunnen op twee wijzen worden verwerkt in de begroting/jaarrekening:

- Kosten in het jaar van uitvoering direct ten laste van de exploitatie brengen.
- Kosten in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde onderhoudsvoorziening brengen (artikel 44, lid 1c BBV).

Kosten van groot onderhoud ontstaan na een langere gebruiksperiode van een object en zijn veelal ingrijpend van aard en betreffen een groot of belangrijk deel van het object. Voorbeeld zijn o.a. het vernieuwen van de bitumen laag van het dak van een gebouw of de toplaag van een weg.

Kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud dienen ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

Renovaties

Renovaties, die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging of waardeverhoging van een actief worden wel geactiveerd (bijvoorbeeld het renoveren van een gebouw of compleet nieuw wegdek).

Het is wel toegestaan om uitgaven te activeren die besparing op onderhoudskosten of besparing op andere lasten als doel hebben (bijvoorbeeld isolatiemateriaal, dubbele beglazing, zonnepanelen). Ook investeringen als gevolg van veranderende wet en regelgeving (milieu en/of brandveiligheid) mogen geactiveerd worden.

Activeren bijkomende kosten

Hierbij kan men denken aan bepaalde kosten (specifieke opleiding, implementatiekosten, eigen uren, verwijdering bestaande bestrating, sloopkosten, onderzoekskosten, ontwikkelkosten e.d.) die in verband met een investering gemaakt worden. In zijn algemeenheid geldt dat wanneer deze kosten onlosmakelijk verbonden zijn met de desbetreffende investering, deze geactiveerd moeten worden en op dezelfde wijze afgeschreven dienen te worden als de onderhavige investering.

Regel is dat activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij de vervaardigingsprijs gaat het dan om aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Indien een investering, waarvoor in een eerder stadium onderzoekskosten zijn geactiveerd, geen doorgang vindt, dan dienen de geactiveerde onderzoekskosten direct afgeschreven te worden.

Stelposten

Het gebruik van investeringsstelposten is alleen toegestaan op begrotingsbasis en beperkt tot de volgende onderdelen: riool, sportaccommodaties en investeringen met een maatschappelijk nut. Op deze onderdelen vinden doorlopend investeringen plaats en is vaak nog niet ver van tevoren aan te geven welke projecten in een jaar worden uitgevoerd. Het realiseren van uitgaven op een investeringsstelpost is niet toegestaan. Voordat er tot realisatie wordt overgegaan wordt er een investeringskrediet aangevraagd, waarbij de dekking van de investering wordt gerealiseerd door het aframen van de betreffende investeringsstelposten. Stelposten worden in de categorie B-investering opgenomen, dit betekent dat het college gemandateerd is voor deze investeringen. Indien er sprake is van een vastgesteld beheerplan, GRP, SHO of gelijksoortig plan waarin de relatie is gelegd met deze stelposten kan de investering in de categorie A (reeds besloten door college en/of raad) worden opgenomen.

Gedraglijn 3:	Alleen voor het riool, sportaccommodaties en investering met een maatschappelijk nut is het op begrotingsbasis toegestaan om gebruik te maken van een stelpost.
---------------	---

Beslispunt 2:	Het college is gemandateerd voor het doen van uitgaven ten laste van de stelposten.
---------------	---

Projecten

Activeren van de aanleg van riolering in nieuwbouwprojecten

Riolering is een actief met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven en dient dus te worden geactiveerd. Dit geldt ook voor riolering in een nieuwbouwwijk. Wel is het volgens het BBV, artikel 62, tweede lid, mogelijk om bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief op de waardering van het actief in mindering te brengen. Indien de investeringen in de riolering zijn opgenomen in de grondprijs van de bouwgrond kan dit betekenen dat het te activeren bedrag van de riolering op nul uitkomt. Praktisch gesproken betekent dit dan dat de riolering niet wordt geactiveerd.

Bijdragen van derden

Bijdragen van derden (o.a. subsidies) welke in directe relatie staan met de desbetreffende investering (zowel die met een economisch als die met een maatschappelijk nut) worden in mindering gebracht (zie artikel 62, tweede lid BBV) op de betreffende investering ("netto waarderingmethode"). Er dient dan een direct aantoonbare relatie te bestaan tussen de kosten van de investering en de daarvoor ontvangen bijdrage. Indien aan de bijdrage door de derde specifieke voorwaarden voor terugbetaling (meerjarig) zijn gesteld, mag de eventuele verrekening pas plaatsvinden als - veelal naar (tijds)evenredigheid - aan de voorwaarden is voldaan. De van derden verkregen specifieke investeringsbijdrage wordt eerst via de rekening van baten en lasten (exploitatie) verwerkt en vervolgens als vermindering op de betreffende investering verantwoord (all inclusive methode).

Beslispunt 3:	De van derden verkregen specifieke investeringsbijdrage wordt eerst via de rekening van baten en lasten (exploitatie) verwerkt en vervolgens als vermindering op de betreffende investering verantwoord (all inclusive methode).
---------------	--

Bijdragen uit reserves ter dekking van een investering met economisch nut of maatschappelijk nut mogen niet op de activering in mindering worden gebracht. Indien voor de dekking van de kapitaallasten van een investering met een economisch of maatschappelijk nut een reserve is opgebouwd, doet het BBV de aanbeveling om die bestemmingsreserve conform de (afschrijving)parameters van het bijbehorende actief periodiek via resultaatbestemming vrij te laten vallen ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten.

Gedragslijn 4:	Investerings worden indien toegestaan op grond van het BBV netto geactiveerd.
----------------	---

Inruilwaarden/boekwinsten

Verkregen inruilwaarden bij de aanschaf van nieuwe kapitaalgoederen, meestal bij voertuigen, moeten in aangewend worden voor het afboeken van de eventuele restantboekwaarde. Bij geen restantboekwaarde is het niet toegestaan om de inruilwaarde in mindering te brengen op de nieuwe investering. De nieuwe aanschaf moet immers tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd worden. De inruilwaarde dient als opbrengst in de jaarrekening te worden verantwoord. Boekwinsten of – verliezen mogen niet verwerkt worden in de te activeren investeringskosten maar dienen ten gunste c.q. ten laste van het resultaat te komen als incidentele bate of last en te worden verwerkt ten gunste of ten laste van de betreffende programma's. Daarnaast worden zij opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.

Gedragslijn 5:	Boekwinsten of - verliezen worden als incidentele bate of last in de exploitatie verantwoord ten gunste of ten laste van de betreffende programma's. Daarnaast worden zij opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.
----------------	---

Componentenmethode

Inzake materiële vaste activa wordt uitgegaan van de zogenoemde componentenbenadering. De componentenmethode houdt in dat een kapitaalgoed dat is samengesteld uit afzonderlijke delen, wordt afgeschreven met als basis die afzonderlijke delen en hun waardeverloop. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld een gebouw dat uit de volgende delen kan bestaan: grond, gebouw, installaties. De verschillende delen kennen ieder hun eigen afschrijvingstermijn en worden afzonderlijk geactiveerd. De installaties kunnen dan na 15 jaar vervangen worden (indien nodig) en opnieuw geactiveerd. Dit voorkomt hoge onderhoudslasten door veroudering.

Het BBV schrijft de componentenmethode niet voor, maar is er ook niet tegen.

Voorbeeld: Voor de bouw van een school zijn de volgende uitgaven gedaan:

- grond € 1 miljoen, geen afschrijving
- gebouw € 3 miljoen, afschrijving 40 jaar
- 1e inrichting € 0,5 miljoen, afschrijving 20 jaar

Volgens de componentenmethode is het niet toegestaan om voor het volledige investeringsbedrag (€ 4,5 miljoen) één afschrijftermijn te hanteren. De afzonderlijke afschrijftermijnen moeten worden gehanteerd. Dit voorkomt dat op bepaalde onderdelen nog wordt afgeschreven, terwijl het betreffende actief al aan vervanging toe is.

De componentenmethode wordt onder voorwaarden toegestaan. Deze voorwaarden zijn:

- De afzonderlijke componenten moeten een verkrijgings- of vervaardigingsprijs hebben van minimaal € 100.000;
- De componenten moeten zinvol en eenduidig te onderscheiden zijn.

Gedragslijn 6:	Indien een actief uit meerdere onderdelen bestaat, dan wordt geactiveerd volgens de componentenmethode. Daarbij gelden de volgende criteria: <ul style="list-style-type: none">• De afzonderlijke componenten moeten een verkrijgings- of vervaardigingsprijs hebben van minimaal € 100.000;• De componenten moeten zinvol en eenduidig te onderscheiden zijn.
----------------	---

Economisch en juridisch eigendom

Indien een derde partij van de gemeente middelen krijgt om een investering te realiseren, maar de gemeente behoudt het economisch eigendom, dan wordt de betreffende investering geactiveerd onder de materiële vaste activa.

Gedragslijn 7:	Bij het activeren van kosten wordt uitgegaan van het criterium van economisch eigendom.
----------------	---

3 Afschrijven

Afschrijven is het boekhoudkundig laten zien dat de waarde van een bedrijfsmiddel in de loop van de tijd afneemt. De waarde afname wordt veroorzaakt door technische slijtage en/of economische veroudering. Het af te schrijven bedrag hangt af van de verwachte toekomstige gebruiksduur van de investering en de afschrijvingsmethode. De gebruiksduur bepaalt de afschrijvingstermijn en dus ook de hoogte van de afschrijvingslasten.

3.1 Methode van afschrijven

De gemeenten zijn in principe vrij om de wijze van afschrijven te bepalen. De meest gebruikte afschrijvingsmethoden zijn de annuïtaire methode (met gelijke kapitaallasten gedurende de gehele looptijd) en de lineaire methode.

In Haarlem wordt volgens de lineaire methode afgeschreven. Dit is vastgelegd in artikel 8 lid 1 van de financiële beheersverordening.

Beslispunt 4:	In Haarlem wordt volgens de lineaire methode afgeschreven. Dit is vastgelegd in artikel 8 lid 1 van de financiële beheersverordening.
---------------	---

Bij de lineaire methode blijven de afschrijvingen gedurende de afschrijvingstermijn gelijk, de rentelasten nemen af. De vrijvallende kapitaallasten vallen vrij ten gunste van de exploitatie. Voordeel van de lineaire methode is de relatief eenvoudige administratieve verwerking. Daarnaast is het een voordeel dat door de jaarlijks vrijvallende kapitaallasten ruimte ontstaat onder het investeringsplafond. Deze ruimte kan vervolgens worden ingezet ter dekking van nieuwe vervangingsinvesteringen.

3.2 Afschrijvingstermijnen

Artikel 64 van het BBV gaat in op de afschrijvingstermijnen. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Bij iedere nieuwe investering wordt afzonderlijk bepaald wat de afschrijvingstermijn is. Voor het bepalen van de afschrijvingstermijn wordt gebruik gemaakt van een afschrijvingstabel. De afschrijvingstabel is als bijlage bij de financiële verordening opgenomen.

Afwijkingen van de afschrijvingstabel zijn alleen mogelijk indien hiervoor een gegronde reden (motivering) aanwezig is.

Indien besloten wordt een afwijkende afschrijvingstermijn toe te passen dan zal dit afzonderlijk door het college ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

Afschrijven immateriële vaste activa

Op grond van het BBV (artikel 64 lid 4, 5 en 6) gelden voor de immateriële vaste activa de volgende afschrijvingstermijnen:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen: afschrijvingsduur is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening;
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief: afschrijvingsduur is ten hoogste vijf jaar;
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden: afschrijvingsduur is maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Afschrijven grond

Onder de duurzame productiemiddelen wordt in de bedrijfseconomie aan grond een bijzondere plaats toegekend. Grond is namelijk niet aan slijtage onderhevig en ondergaat als gevolg daarvan geen waardevermindering. Er bestaat dus ook geen noodzaak tot afschrijving. De gedragslijn is ook voor Haarlem om op grond niet af te schrijven.

Beslispunt 5:	Voor het bepalen van de maximale afschrijvingstermijn wordt gebruik gemaakt van de afschrijvingstabel, die als bijlage bij de financiële beheersverordening en de nota activabeleid is opgenomen (zie ook artikel 8 lid 2 van de financiële beheersverordening)
---------------	---

3.3 Restwaarden

De restwaarde is de waarde van een activum aan het eind van de gebruikstermijn tegen het huidige prijspeil. Het vertegenwoordigt de schatting tegen het huidige prijspeil van de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het activum. Er wordt bij de bepaling van de restwaarde dus geen rekening gehouden met mogelijke waardeveranderingen vanwege inflatie of deflatie, veranderende marktomstandigheden en dergelijke. Wanneer de verwachte gebruikstermijn korter is dan de verwachte economische levensduur van het activum, zal er altijd sprake zijn van een restwaarde. Aan het einde van de economische levensduur zal er slechts sprake zijn van sloopwaarde.

De mogelijkheid bestaat om reeds op voorhand een inschatting te maken van de restwaarde van een bepaald actief. Het budgettair effect hiervan is dat de jaarlijkse afschrijvingslasten zullen afnemen, hetgeen een positief resultaat heeft op het begrotings- en rekeningresultaat. Indien besloten wordt tot het hanteren van een restwaarde dan is het van belang dat:

1. De restwaarde per object onderbouwd wordt.
2. Periodiek getoetst wordt of de gehanteerde restwaarde nog reëel is.

Uit hoofde van het voorzichtigheidsprincipe en het feit dat een goede prognose van de restwaarde moeilijk te maken is, wordt in de gemeente Haarlem niet gerekend met restwaarden.

Beslispunt 6:	Voor het bepalen van de omvang van de afschrijvingslast wordt er niet gerekend met restwaarden.
---------------	---

Bij vervangingsinvesteringen wordt de restwaarde van de te vervangen investering in één keer afgeboekt ten laste van de exploitatie.

Gedragslijn 8:	Bij vervangingsinvesteringen wordt de restwaarde van de te vervangen investering in één keer afgeboekt ten laste van de exploitatie.
----------------	--

3.4 Ingang afschrijvingen

Investering waarvan is voorgeschreven dat deze worden geactiveerd dienen uiterlijk op het moment van ingebruikname te zijn geactiveerd als activa in bedrijf. Als de investering in jaar t in gebruik is genomen zal vanaf jaar t+1 de afschrijving starten (conform artikel 8 lid 1 van de financiële beheersverordening). Het feit dat er in sommige gevallen nog projectkosten gemaakt moeten worden, is geen beletsel voor de activering.

Voor het opnemen van de investering in de activa administratie wordt een opleverdocument gebruikt waarin de noodzakelijke informatie is opgenomen om tot activeren over te kunnen

gaan, waaronder o.a. datum en bewijsstukken van oplevering/ingebruikname, motivatie van de gekozen afschrijvingstermijn, investeringsbedrag, activacategorie, kostenplaats en de te hanteren omschrijving.

Beslispunt 7:	De afschrijvingen starten in het jaar na ingebruikname, van de investering.
---------------	---

4 Rente

Bij de wijzigingen van het BBV en de invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor de lagere overheden is de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. In de notitie Rente 2017 van de Commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

4.1 Omslagrente

Kapitaallasten zijn de jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met investeringen. De kapitaallasten bestaan naast de afschrijvingskosten (zie hoofdstuk 3) uit rentekosten.

De rentekosten zijn afhankelijk van:

- De liquiditeitspositie van de gemeente;
- De hoogte van het rentepercentage van de afgesloten vaste geldleningen.

De rente die wordt toegerekend aan de geactiveerde kapitaaluitgaven is de zogenaamde omslagrente.

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Indien op rekeningbasis de afwijking > 0,5% dan is nacalculatie verplicht.

Aan investeringen waarop in de loop van het jaar kosten worden geboekt, wordt geen rente toegerekend. Rente wordt toegeschreven op basis van de boekwaarde per 1 januari van het jaar, ongeacht of de investering volledig gerealiseerd is.

De in de begroting te hanteren omslagrente wordt jaarlijks in de kadernota bij de begrotingsuitgangspunten vermeld.

5 Procedures aanvragen en uitvoeren investeringen

5.1 Aanmelden nieuwe investeringen

Om opgenomen te worden in het investeringsplan moeten de investeringen in voldoende mate onderbouwd en gespecificeerd zijn. De volgende informatie is hierbij relevant:

- Onderbouwing investeringsaanvraag en –bedrag, gespreid over de periode;
- Product, beleidsveld, programma waartoe de investering behoort en beschrijving van het maatschappelijk/economisch nut van de betreffende investering. Hierbij dient ook aangegeven wat het beoogde doel van de investering is en aan welk beleidsdoel wordt bijgedragen;
- Classificering investering in:
 1. Uitbreidings- of vervangingsinvesteringen
 2. Rendabele of niet rendabele investeringen
 3. Niet noodzakelijk of onvermijdelijke investeringen
- Componenten en afschrijvingstermijn;
- Btw (compensabel/niet compensabel);
- Aan te vragen subsidies;
- Dekking;
- Liquiditeitsplanning;
- Afwegingskader;
- Overig.

Afschrijvingstermijn

De aangegeven afschrijvingstermijn dient gebaseerd te zijn op de afschrijvingstabel, zoals vastgesteld in de bijlagen van de nota activabeleid en de financiële verordening. Indien een afschrijvingstermijn gewijzigd dient te worden of geheel nieuw is, zal dit tussentijds via de voortgangsrapportages vastgelegd worden.

Btw (compensabel/niet compensabel)

Voor het opnemen van investeringen in het investeringsplan zal zoveel mogelijk duidelijk moeten zijn welk Btw-regime van toepassing is. Het investeringsplan wordt opgesteld exclusief de compensabele en/of aftrekbare Btw. Voor posten waarbij de btw niet compensabel of aftrekbaar zijn, moeten deze kosten onderdeel uitmaken van de geraamde investeringskosten.

Subsidies

Reeds bij de investeringsaanvraag dient te worden gezien in hoeverre er aanspraak kan worden gemaakt op bepaalde subsidies. Subsidies, die specifiek voor een bepaalde investering worden verstrekt, mogen wel direct ten laste van het investeringsbedrag worden gebracht (netto waarderingmethode). Indien een beschikking voor een subsidie wordt ontvangen, dan dient bij de centrale financiële administratie gemeld te worden dat er een bedrag ontvangen gaat worden. Indien het voorkomt dat een niet geraamde subsidie wordt ontvangen, dan wordt dit bedrag alsnog in mindering gebracht op het betreffende investeringskrediet.

Dekking

Naast subsidies moeten ook andere bijdrages betrokken worden bij de investeringsaanvraag. Hierbij moet gedacht worden aan bijdrages van derden, aanwending beschikbare budgetten, verkoopopbrengsten etc.. Aangegeven moet worden in hoeverre de aangegeven financierings- en dekkingsbronnen haalbaar zijn, anderzijds zal ook moeten worden aangegeven wanneer de inkomsten worden gerealiseerd.

Liquiditeitsplanning

Bij het indienen van een investeringsvoorstel dient eveneens een liquiditeitsplanning te worden aangeleverd. In de voortgangsrapportages dient aangegeven te worden indien afgeweken gaat worden van de (meest recente) planning. Reden hiervoor is dat zodoende in een vroeg stadium afwijkingen van de investeringsplanning en consequenties voor de treasury kunnen worden geconstateerd.

Afwegingskader

Element	Omschrijving
1-Noodzakelijk	Investerings moeten worden uitgevoerd om de programmadoelstellingen te bereiken.
2-Wenselijk	Investerings dragen bij aan behalen programmadoelstellingen, maar zijn niet noodzakelijk hiervoor.
Element	Omschrijving
A-Direct resultaat	Mate waarin de investering bijdraagt aan de doelstellingen van het coalitieakkoord en/of de programmabegroting.
B-Duurzaamheid	Mate waarin de effecten van blijvende/duurzame aard zijn.
C-Politieke gevoeligheid	Mate van politieke gevoeligheid.
D-Implementatie snelheid	Mate van snelheid van de uitvoering.
E-Financiële impact	Mate van budgettaire beslag, effect op investeringsplafonds.

Overige

Het is niet toegestaan, met uitzondering van de stelposten om tussen afzonderlijke investeringen te schuiven. Zelfs indien investeringen tot eenzelfde product behoren is dit niet toegestaan. Verschuivingen dienen via separate raadsvoorstellen of de bestuursrapportages aan de raad voorgelegd te worden.

Jaarlijks zal voor deze uitvraag een format worden uitgezet, waarin de gevraagde onderbouwing en toelichtingen zijn opgenomen.

5.2 Toetsing nieuwe investeringen

Voordat investeringen worden opgenomen in het investeringsplan wordt door concerncontrol getoetst of er sprake is van een noodzakelijke of onvermijdbare of 100% rendabele investering. Voor alle investeringen geldt dat deze beleidsmatig moeten zijn verankerd (in programmabegroting/onderhoudsplannen) en dat vaststaat dat ze bedrijfseconomisch het beste alternatief zijn (sober versus levensduur). Alle nieuwe investeringen worden expliciet getoetst op het aspect duurzaamheid.

Investerings die voldoen aan bovenstaande eisen worden door de coördinator investeringsplan verzameld en afgezet tegen het bestaande kader. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een investerings- en het kasstroomplafond¹ investeringen.

¹ Zowel het investerings- en het kasstroomplafond maken geen deel uit van het activabeleid en zijn om deze reden dan ook niet verder toegelicht.

5.3 Besluitvorming

Uitgangspunt is dat ingediende investeringsvoorstellen zo veel mogelijk integraal binnen de planning- en controlcyclus worden afgewogen tegen de beschikbare financiële middelen. Aangezien de kadernota de start vormt van een nieuwe planning- en controlcyclus dienen de investeringsvoorstellen zoveel mogelijk bij de kadernota te worden ingediend. De gehonoreerde investeringen worden vervolgens verwerkt in de begroting. Mogelijk dat er tussen kadernota en begroting nog een actualisatie plaatsvindt. Na vaststelling van de begroting mogen de gehonoreerde investeringen in uitvoering worden genomen. Investering die niet integraal afgewogen kunnen worden, zullen separaat aan de raad worden voorgelegd, waarbij in de nota wordt aangegeven of het gevraagde krediet binnen de bestaande kaders past.

Beslispunt 8:	Investeringsaanvragen worden in eerste instantie bij de kadernota ingediend, anders via een separaat raadsvoorstel waarbij in de nota wordt aangegeven of het gevraagde krediet binnen de bestaande kaders past.
---------------	--

5.4 Autorisatie

De bevoegdheid tot het toekennen van investeringskredieten berust bij de gemeenteraad. De vaststelling van de investeringskredieten vindt plaats bij de begrotingsbehandeling of via separate raadsvoorstellen. Buiten de vastgestelde begroting om mogen dus geen investeringsuitgaven worden gedaan.

Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan welke nieuwe investeringen op een later tijdstip apart ter autorisatie moeten worden voorgelegd. Bij het opstellen van het investeringsplan worden hiervoor de volgende categorieën gehanteerd:

A: reeds besloten door de raad

Er is reeds een raadsvoorstel vastgesteld door de raad.

B: besluitvorming door college

Investerings worden als B-investering aangemerkt als:

- Er sprake is van een onontkoombare vervangingsinvestering of
- Erkende stelposten
- De investering voortvloeit uit een reeds door de raad vastgesteld plan (bijv. onderwijshuisvestingsplan, meerjarenonderhoudsplannen, ICT-plan etc.).

Indien de investering voortvloeit uit een reeds door de raad vastgesteld plan, dan zal dit in het investeringsplan worden vermeld.

Bij de begrotingsbehandeling stelt de raad de investeringsramingen vast. Binnen de door de raad vastgestelde financiële kaders mag het college de nadere onderbouwingen accorderen.

C: raadsbesluit volgt

In het investeringsplan is reeds rekening gehouden met de kapitaallasten voortvloeiend uit de investering. Een gedetailleerde onderbouwing en kostenraming dient nog opgesteld te worden. De definitieve ramingen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Met name bij uitbreidingsinvesteringen wordt een nadere onderbouwing aan de raad voorgelegd.

5.5 Uitvoering investeringen

Voor opgenomen voorstellen in het investeringsplan die reeds 2 jaar zijn doorgeschoven zal nadere argumentatie moeten worden aangevoerd om deze langer in het investeringsplan op te nemen.

Beschikbare gestelde kredieten worden zo mogelijk na gereedkomen afgesloten. Indien na 2 jaar na oplevering kredieten nog openstaan zal bij de voorbereiding van de jaarrekening hiervan een lijst worden opgesteld en nadere onderbouwing worden gevraagd waarom deze nog open moeten blijven. Grote infrastructurele en bouwkundige projecten lopen in de praktijk een langdurig traject door. Indien er o.b.v. de opgestelde lijst aanvragen komen ter verlenging van de krediettermijn, dan worden deze verzoeken tot verlenging meegenomen in de afweging tot honorering van nieuwe investeringen in de kadernota.

Indien een investeringskrediet kan worden afgesloten, dan wordt dit doorgegeven aan de coördinator investeringsplan.

5.6 Bestaanscontrole

Om een oordeel te kunnen geven over de juistheid en het getrouwe beeld van de op balans opgenomen activa is het noodzakelijk om periodiek vast te stellen of de onderliggende activa daadwerkelijk nog aanwezig is en of de boekwaarde nog representatief is voor de werkelijke waarde.

6 Informatieverstrekking

Investeringsplan

Het college informeert de raad bij de kadernota door middel van een Investeringsparagraaf over de financiële meerjarenprognose van alle gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren-)begroting. Bij de begroting volgt de uitwerking in een investeringsplan. Overigens geldt dat opname van een investering in het investeringsplan niet het bestuurlijk besluit tot het doen van uitgaven is. Voor deze autorisatie is het besluit van een investeringskrediet nodig

Verantwoording

Voor het verkrijgen van inzicht in de voortgang en afwikkeling van uitgegeven investeringskredieten is het voor de gemeenteraad van belang dat de voortgang gerapporteerd wordt. Bij afronding van investeringsprojecten kunnen de volgende situaties zich voordoen:

1. Het krediet is overschreden. Het College informeert de Raad vooraf als een investeringskrediet dreigt te worden overschreden met een bedrag hoger dan een drempelbedrag bepaald op basis van artikel 5 lid 5 van de financiële beheersverordening.
2. Het krediet is toereikend geweest en voor het juiste doel aangewend.
3. Het krediet is te hoog. Het restant krediet komt te vervallen. De gemeenteraad dient in een zo vroeg mogelijk stadium, via de bestuursrapportage, te worden geïnformeerd over de onderschijding van het krediet.

Het is niet toegestaan tegenvallers en meevallers met elkaar te verrekenen. Ook het gebruiken van kredieten voor een andere bestemming is niet toegestaan. In de nacalculatie zal ook worden vermeld in hoeverre de beoogde prestatie is gerealiseerd.

P&C Cyclus

Kadernota:	informereren gevolgen investeringsplan voor meerjarenbegroting
Bestuursrapportage:	realisatie investeringen en voortgang grote projecten
Begroting:	vaststellen investeringsplan
Jaarverslag:	verantwoording van de jaarschijf investeringen

7 Overzicht voorgestelde gedragslijnen en beslispunten

De voorgestelde gedragslijnen met betrekking tot de aanvraag, activering, uitvoering en afsluiting van investeringen kunnen als volgt worden samengevat.

Beslispunt 1:	De gemeente kiest ervoor om de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, het saldo van agio en disagio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief niet te activeren
Beslispunt 2:	Het college is gemandateerd voor het doen van uitgaven ten laste van de stelposten.
Beslispunt 3:	De van derden verkregen specifieke investeringsbijdrage wordt eerst via de rekening van baten en lasten (exploitatie) verwerkt en vervolgens als vermindering op de betreffende investering verantwoord (all inclusive methode).
Beslispunt 4:	In Haarlem wordt volgens de lineaire methode afgeschreven. Dit is vastgelegd in artikel 8 lid 1 van de financiële beheersverordening.
Beslispunt 5:	Voor het bepalen van de maximale afschrijvingstermijn wordt gebruik gemaakt van de afschrijvingstabel, die als bijlage bij de financiële beheersverordening en de nota activabeleid is opgenomen (zie ook artikel 8 lid 2 van de financiële beheersverordening).
Beslispunt 6:	Voor het bepalen van de omvang van de afschrijvingslast wordt er niet gerekend met restwaarden.
Beslispunt 7:	De afschrijvingen starten in het jaar na ingebruikname, van de investering.
Beslispunt 8:	Investeringsaanvragen worden in eerste instantie bij de kadernota ingediend, anders via een separaat raadsvoorstel waarbij in de nota wordt aangegeven of het gevraagde krediet binnen de bestaande kaders past.

Gedragslijn 1:	Vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
Gedragslijn 2:	Het activeren van tekorten is niet toegestaan.
Gedragslijn 3:	Alleen voor het riool, sportaccommodaties en investering met een maatschappelijk nut is het op begrotingsbasis toegestaan om gebruik te maken van een stelpost.
Gedragslijn 4:	Investeringen worden indien toegestaan op grond van het BBV netto geactiveerd.
Gedragslijn 5:	Boekwinsten of - verliezen worden als incidentele bate of last in de exploitatie verantwoord ten gunste of ten laste van de betreffende programma's. Daarnaast worden zij opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten.
Gedragslijn 6:	Indien een actief uit meerdere onderdelen bestaat, dan wordt geactiveerd volgens de componentenmethode. Daarbij gelden de volgende criteria: <ul style="list-style-type: none"> • De afzonderlijke componenten moeten een verkrijgings- of vervaardigingsprijs hebben van minimaal € 100.000; • De componenten moeten zinvol en eenduidig te onderscheiden zijn.
Gedragslijn 7:	Bij het activeren van kosten wordt uitgegaan van het criterium van economisch eigendom.
Gedragslijn 8:	Bij vervangingsinvesteringen wordt de restwaarde van de te vervangen investering in één keer afgeboekt ten laste van de exploitatie.

Bijlage: Schema duurzame waardevermindering

